

Schoolveiligheidsplan PO

Toelichting voor de lezer

Alle scholen zijn vanaf augustus 2015 verplicht actief veiligheidsbeleid te voeren. Vanaf schooljaar 2016-2017 geldt de verplichting de sociale veiligheid van kinderen jaarlijks te monitoren. Binnen de sector primair onderwijs zijn tal van documenten waarin aspecten van sociale en fysieke veiligheid zijn opgenomen. Voorliggend 'schoolveiligheidsplan PO' legt de basis van dit beleid vast; het betreft dus geen nieuw beleid, maar het gaat om een nieuwe samenhangende notitie waar de gewenste aspecten van veiligheid op de scholen in beschreven staan. Dit veiligheidsplan geldt voor alle basisscholen van onze stichting en zal een verdere uitwerking krijgen in een aantal bijlagen (plannen, protocollen, procedures). De werkwijze voor de bijlagen is als volgt: er komt één sector breed vastgesteld basisdocument waarin gemarkeerd staat welke onderdelen school specifiek uitgewerkt moeten worden. Beoogd wordt om het 1e kwartaal 2018 de bijlagen ter instemming voor te leggen aan de GMR. Daarna zullen de school specifieke onderdelen aan de MR-en van de scholen worden voorgelegd.

Akkoord directieberaad PO	September 2017
Bespreking GMR PO	Oktober 2017
Aangepaste versie GMR PO	30 november 2017
Instemming GMR PO	30 november 2017
Definitief besluit CvB	14 december 2017

INHOUD

1. Inleiding	4
2. Veiligheidsbeleid.....	5
2.1 Missie en kernwaarden	5
2.2 Doelen sociale veiligheid en evaluatie	5
2.3 School- en klassenregels.....	5
2.4 Coördinatie fysieke- en sociale veiligheid	6
2.5 Overleg.....	6
2.6 Externe partners	6
3. Inzicht in veiligheidsbeleving en monitoring	7
3.1 Monitoring veiligheidsbeleving.....	7
3.2 Risico's en incidenten.....	7
4. PEDAGOGISCH KLIMAAT	9
4.1 Uitgangspunten pedagogisch handelen.....	9
4.2 Basisaanpak sociale veiligheid	9
4.3 Beleid straffen en belonen	9
4.4 Afstemming met ouders.....	10
5. PREVENTIEVE ACTIES EN PROGRAMMA'S.....	11
5.1 Programma bevordering sociaal gedrag.....	11
5.2 Deskundigheidsbevordering.....	11
6. HANDELEN BIJ SIGNALLEN, GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG EN INCIDENTEN	12
6.1 Signaleren en delen.....	12
6.2 Pesten	12
6.3 Grensoverschrijdend gedrag en incidenten.....	12
7. BORGING.....	14
7.1 Overlegvormen	14
7.2 Cyclisch proces van beleid en evaluatie	14
Bijlage 1: Inspectietoezicht en begripsbepaling.....	15

1. INLEIDING

Veiligheid op school is belangrijk voor kinderen en medewerkers. Om optimaal te kunnen leren is een gevoel van veiligheid op de school voor kinderen een voorwaarde. Ook voor medewerkers geldt dat zij hun werk pas goed kunnen doen als ze zich veilig voelen, zich kwetsbaar op kunnen stellen en zich gezien en gehoord voelen. De scholen van de Stichting Christelijk Onderwijs Delft e.o. (SCO Delft e.o.) voelen zich verantwoordelijk om de veiligheid te waarborgen. Door samen te werken aan visie en beleid krijgt veiligheid een vaste plek binnen de scholen. Het beleid geeft richting aan het handelen van alle betrokkenen in de scholen. Het leidt tot regels en afspraken die gedragen worden, die iedereen kent en waar iedereen elkaar op kan aanspreken.

Het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat is niet alleen noodzakelijk om goed te kunnen leren, het is tevens een wettelijke verplichting voor scholen. Sinds augustus 2015 is de Wet Veiligheid op school van kracht, die tot doel heeft de veiligheid voor leerlingen op scholen te vergroten en pesten aan te pakken. De wet schrijft voor dat scholen:

A: een inspanningsverplichting hebben om actief veiligheidsbeleid te voeren;

B: het effect van het veiligheidsbeleid periodiek monitoren;

C: de volgende taken bij tenminste één persoon beleggen:

- De coördinatie van anti-pestbeleid.
- Het fungeren als vast aanspreekpunt in het kader van pesten.

De onderwijsinspectie ziet toe op naleving van de wettelijke verplichtingen, zie bijlage 1.

In dit document wordt de visie van SCO Delft e.o. op schoolveiligheid beschreven. Alle onderdelen die vermeld zijn in de checklist van de inspectie maken deel uit van het veiligheidsbeleid dat beschreven is in dit plan. Bij sommige onderdelen wordt verwezen naar protocollen en andere documenten die zijn of worden ontwikkeld voor de stichting, soms met een school specifieke invulling¹.

Documenten van de stichting die een relatie hebben met het schoolveiligheidsplan:

- functieomschrijving veiligheidscoördinatie
- protocol schorsing en verwijdering
- klachtenregeling
- protocol medicijnverstrekking en medisch handelen
- meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- meldprotocol verzuim
- protocol gescheiden ouders
- protocol ernstig zieke kinderen
- privacy reglement

Documenten met een gezamenlijk format, dat per school nader wordt ingevuld:

- ontruimingsplan
- pestprotocol
- sociale kaart

---

¹ Het veiligheidsbeleid en alle daarbij behorende bijlagen worden per school gepubliceerd via www.scholenopdekaart.nl

2. VEILIGHEIDSBELEID

2.1 MISSIE EN KERNWAARDEN

De missie van de Stichting Christelijke Onderwijs luidt als volgt: Onderwijs te bieden dat leerlingen op een actieve en veilige manier volop kansen biedt om zich te ontwikkelen tot waardevolle mensen en deelnemers aan de maatschappij.

Vanuit onze identiteit hechten we in onze onderlinge omgang en in onze kijk op de leerlingen en volwassenen aan de volgende waarden: vertrouwen, uniciteit, verbondenheid en ontwikkeling. De scholen zijn een leerwerk- en leefgemeenschap waar mensen prettig met elkaar omgaan.

Concreet betekent dit:

- Dat leerlingen zich veilig voelen in verschillende schoolsituaties (in de klas, in de school, op het plein).
- Dat leerlingen ervaren dat er een positieve sfeer heerst in de school.
- Dat leerlingen het gevoel hebben dat ze erbij horen.
- Dat er duidelijke regels zijn in de school.
- Dat (digitaal)pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag zoveel mogelijk worden voorkomen.
- Dat leerlingen, medewerkers en ouders bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn.
- Dat er wordt opgetreden tegen ongewenst gedrag, zoals pesten volgens een helder protocol.
- Dat voor medewerkers, ouders en leerlingen duidelijk is welke acties er genomen worden bij calamiteiten.

2.2 DOELEN SOCIALE VEILIGHEID EN EVALUATIE

In de schoolplannen worden elke vier jaar de ambities en doelen met betrekking tot de veiligheid en het pedagogisch klimaat beschreven. Periodiek wordt de veiligheidsbeleving gemeten van leerlingen, ouders en medewerkers, zie ook paragraaf 3.1. Op basis van de uitkomst van de metingen wordt het beleid jaarlijks bijgesteld en na vier jaar geëvalueerd. Zie verder de schoolplannen.

2.3 SCHOOL- EN KLASSENREGELS

Iedere school van SCO Delft e.o. heeft schoolregels opgesteld die vermeld zijn in de schoolgids. Aan het begin van elk schooljaar worden de regels opnieuw onder de aandacht gebracht bij leerlingen en ouders. De regels worden met de leerlingen vertaald naar regels die gelden in de klas.

Er zijn verschillende typen afspraken en regels vastgelegd:

- Algemene gedragsregels
- Werkafspraken in de klas, die ervoor zorgen dat de structuur in de klas duidelijk is en dat het gedrag van de leerkracht voorspelbaar is.
- Afspraken in de gangen en op het plein over het toezicht, het spelen, het in- en uit de school gaan, de pauzetijden e.d.
- Afspraken over het gebruik van sociale media, internet en mobiele telefoons.
- Afspraken bij uitstapjes.

De afspraken zijn terug te vinden in de schoolgids die ieder schooljaar wordt vernieuwd.

2.4 COÖRDINATIE FYSIEKE- EN SOCIALE VEILIGHEID

De coördinatie van verschillende taken op het gebied van sociale- en fysieke veiligheid is per school belegd bij één of meer personen. Het gaat om de volgende taken:

- Inbrengen van incidenten op het gebied van sociale veiligheid (inclusief pesten) bij het schoolondersteuningsteam (SOT).
- Toezien op een goede registratie (incidenten) en signalering van de sociale veiligheid via het observatiesysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Ervoor zorgen dat de analyse van bovenstaande registratie en signalering in het SOT wordt besproken.
- Jaarlijks bespreken van de volgende zaken op het gebied van de fysieke veiligheid samen met de directeur: onderzoek naar onveilige situaties in en om de school (RI&E), scholing van bedrijfshulpverleners, EHBO, ongevallenregistratie, ontruimingsoefeningen.

2.5 OVERLEG

Veiligheid komt in meerdere overlegvormen aan bod, zoals in een bouw- of teamvergadering, het SOT (schoolondersteuningsteam) of MR (schoolniveau) en in directieberaad en GMR (stichtingsniveau).

2.6 EXTERNE PARTNERS

De scholen hebben goede afspraken gemaakt met externe partners, zoals team jeugd, CJG, politie, JGZ, leerplicht of Veilig Thuis. De sociale kaart met contactpersonen is als bijlage toegevoegd.

3. INZICHT IN VEILIGHEIDSBELEVING EN MONITORING

Doel

Veiligheidsbeleid passend, effectief en actueel maken door zicht te hebben op de beleving van de sociale veiligheid en mogelijke risico's. Daarmee is er steeds weer input voor bijstelling en versterking van het veiligheidsbeleid.

3.1 MONITORING VEILIGHEIDSBELEVING

Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren is om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat door leerlingen, medewerkers en ouders. Knelpunten worden gesignaleerd en het beleid wordt daarop aangepast.

De veiligheidsbeleving van de leerlingen wordt gemeten met een vragenlijst die door alle leerlingen wordt ingevuld. Deze meting moet inzicht geven in drie belangrijke aspecten van veiligheid:

- hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school?
- hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid?
- hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

De scholen binnen SCO Delft e.o. gebruiken verschillende vragenlijsten om de veiligheidsbeleving te meten. Voor alle scholen geldt dat er een periodieke meting is van de veiligheidsbeleving van alle kinderen (minimaal 1x per jaar). Ook vullen de leerkrachten een observatielijst in van alle leerlingen. Hiermee wordt breder gemeten dan alleen de veiligheid, zodat een compleet beeld gekregen wordt van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen op de scholen. De informatie wordt zowel op leerling- als op groepsniveau gebruikt om plannen te maken en uit te voeren die bijdragen aan een verbetering van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.

Onder ouders wordt een meting gedaan via:

- een ouderenquête (ca. 1x per 2 jaar),
- panelgesprekken en andere oudergesprekken.

De veiligheidsbeleving van het personeel wordt minimaal 1x per planperiode (vier jaar) gemeten met een vragenlijst die door alle medewerkers wordt ingevuld (tevredenheidsmeting).

Naar aanleiding van de uitkomsten van alle veiligheidsmetingen die in de MR worden besproken, wordt een verbeterplan opgesteld.

De uitkomsten van de monitors worden gepubliceerd op scholenopdekaart.nl

3.2 RISICO'S EN INCIDENTEN

Voor de registratie van ongevallen en voor de registratie van ernstige gedragsincidenten wordt een (digitaal) formulier ingevuld. De onderdelen van de formulieren en de te volgen stappen zijn onderdeel van een protocol. Bij de jaarevaluatie wordt een overzicht van geregistreerde ongevallen en ernstige gedragsincidenten opgenomen.

De Arboret verplicht alle instellingen die werknemers in dienst hebben een actuele Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) op te stellen. Dit is een totaaloverzicht van alle bestaande risico's

op het gebied van veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting tijdens de arbeid. Het plan van aanpak wordt jaarlijks geëvalueerd en opnieuw opgesteld.

Verplichte controles zoals bijvoorbeeld voor brandblusapparaten, brandalarm en speeltoestellen worden periodiek uitgevoerd conform de daarvoor geldende regelgeving.

4. PEDAGOGISCH KLIMAAT

Doel

Door een positieve en ondersteunende benadering van leerlingen, personeel en andere betrokkenen én goed voorbeeldgedrag ontstaat een positief schoolklimaat waarin iedereen zich veilig voelt en optimaal kan leren en werken.

4.1 UITGANGSPUNTEN PEDAGOGISCH HANDELEN

De scholen hebben een pedagogische opdracht: de ontwikkeling van leerlingen tot autonoom en verantwoordelijk deelnemer aan de samenleving met kwaliteit te laten verlopen. Een leraar die pedagogisch competent is, biedt leerlingen een veilige leeromgeving, houvast en structuur bij de keuzes die zij moeten maken en hij bevordert dat zij zich verder kunnen ontwikkelen. In het pedagogisch handelen zorgt de leraar ervoor dat de kinderen weten dat ze erbij horen en welkom zijn, dat ze gewaardeerd worden, dat ze op een respectvolle manier met elkaar omgaan en dat ze verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

De veilige leeromgeving is terug te vinden in de grondhouding die verwacht wordt van iedereen in de school: leraren, kinderen en ouders.

- De waarden van de stichting zijn vertaald naar woorden die uitdrukken welke verwachtingen er zijn ten aanzien van het gedrag in de school: aardig, rustig, netjes.
- Leraren en ouders zijn zich bewust van hun rol als een voorbeeld voor de kinderen.
- Iedereen in de school spreekt de kinderen en elkaar op respectvolle wijze toe.
- Leraren en ouders hebben een positief kritische houding.
- Leraren en ouders leren kinderen om op een respectvolle manier hun mening te geven, maar ook te luisteren naar een ander.
- Leraren spreken elkaar en de kinderen aan op hun verantwoordelijkheid en richten zich niet alleen op de eigen groep.
- Wanneer zich problemen voordoen op het gebied van gedrag staan de leraren er niet alleen voor, ze bieden en vragen hulp bij elkaar.

4.2 BASISAANPAK SOCIALE VEILIGHEID

Bij de start van ieder nieuw schooljaar is de groep niet vanzelfsprekend een positieve, hechte groep. De ontwikkeling van groepen laat zich beschrijven aan de hand van de term groepsvorming en kent verschillende fases. In de eerste weken na de zomervakantie wordt in de groepen veel aandacht besteed aan de groepsvorming. Zo wordt er tijd genomen om de regels en afspraken met de groep te bespreken en concreet te maken. Ook is er tijd voor kennismakingsactiviteiten die de groeps sfeer versterken. Dagelijks leren de kinderen te reflecteren op hun gedrag en dat van anderen. Zo leren zij hoe zij een positieve bijdrage kunnen leveren aan de sociale omgeving in de groep.

4.3 BELEID STRAFFEN EN BELONEN

Voor een sociaal veilige leeromgeving is het belangrijk dat kinderen vooral positief benaderd worden en beloond worden voor positief sociaal gedrag. Leerkrachten benoemen wat een kind goed doet en welk gedrag gewenst is. Voor kinderen die extra hulp nodig hebben om het gewenste gedrag te laten zien, kan een beloningssysteem worden ingezet.

Daarnaast is het belangrijk dat gedrag dat onveiligheid teweeg kan brengen tijdig en adequaat gecorrigeerd wordt. Sancties zijn niet altijd te voorkomen. Binnen de scholen zijn afspraken gemaakt over de sancties die worden opgelegd. Voor alle sancties geldt dat de sanctie is gericht op het gedrag, niet op de leerling en dat de sanctie proportioneel is. Na een straf begint de leerling weer met een schone lei. De leraar reageert emotioneel neutraal, zakelijk en legt de sanctie direct op (dreigt niet met straffen).

4.4 AFSTEMMING MET OUDERS

SCO Delft e.o. hecht waarde aan een goede afstemming tussen school en ouders. Een goede wederzijdse betrokkenheid en samenwerking tussen school en ouders is van belang om van de school een plek te maken waar kinderen zich veilig voelen.

Transparante en duidelijke communicatie met ouders vinden wij van groot belang. Dit is zichtbaar in:

- structurele momenten om de voortgang en het welbevinden van het kind met elkaar te bespreken,
- transparantie in de informatie over het kind (bijvoorbeeld via Ouderportaal Parnassys),
- een open houding naar elkaar toe; bij zorgen kan de ouder bij de leerkracht terecht voor een gesprek.

5. PREVENTIEVE ACTIES EN PROGRAMMA'S

Doel

Door het aanbieden van activiteiten en programma's gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag in de school en de bredere leefomgeving, wordt de sociale veiligheid op school en daarbuiten versterkt en wordt de weerbaarheid tegen onveilige situaties vergroot.

5.1 PROGRAMMA BEVORDERING SOCIAAL GEDRAG

Het hele jaar door wordt gewerkt met twee methodes ter bevordering van sociaal gedrag. Het betreft een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en een methode voor levensbeschouwing. We zien vanuit de christelijke identiteit een sterke relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling en actief burgerschap en sociale cohesie.

Tijdens de lessen levensbeschouwing dagen we kinderen uit om hun betekenis te geven aan de verhalen en met elkaar in gesprek te gaan. Ook het onderwijs van actief burgerschap heeft een structurele plek bij de lessen levensbeschouwing. We zien de school als een oefenplaats van de maatschappij, waar kinderen kennis vergaren, vaardigheden leren en inzicht opdoen, waar kinderen leren problemen op te lossen en verantwoordelijkheid leren te nemen voor zichzelf, de ander en de omgeving.

Bij de lessen sociaal-emotionele ontwikkeling leren de kinderen om te gaan met hun gevoelens, leren zij te reflecteren op hun eigen gedrag en leren zij hoe ze een positieve bijdrage kunnen leveren aan de sociale omgang in de groep. De sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen wordt in beeld gebracht door observatielijsten in te vullen, zie ook paragraaf 3,1. Afhankelijk van het sociaal-emotionele profiel van de groep brengt de leerkrachten accenten aan in het aanbod. Waar nodig wordt dit aangevuld met specifiek aanbod voor de groep, zoals een rots en water training of een kanjertraining.

In de bovenbouwgroepen is er specifiek aandacht voor het veilig en verantwoord leren omgaan met internet en sociale media. Wanneer er binnen de groep klachten zijn over het gebruik, bijvoorbeeld als een kind digitaal wordt gepest, wordt dit in de groep besproken. Ouders worden hier ook bij betrokken, vanwege de gezamenlijke verantwoordelijkheid om het pesten te stoppen.

In de bovenbouw wordt seksuele voorlichting aan kinderen gegeven. De les gaat over puberteit, hygiëne, pesten en leefstijl.

5.2 DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Het is belangrijk dat de leerkrachten op het gebied van de sociale veiligheid goed zijn toegerust. Daarom zijn door de diverse schoolteams de afgelopen jaren trainingen gevolgd op het gebied van gedrag en met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling (o.a. gerelateerd aan het leerlingvolgsysteem op dit gebied). Individueel zijn er binnen de SCO-Academie trainingen aangeboden en gevolgd op het gebied van gedragsregulering en omgaan met verschillen (Eigen Leren Centraal).

De medewerkers die een specifieke taak of rol hebben in het kader van de veiligheid hebben de daarbij horende trainingen gevolgd en/of zullen die in de toekomst nog volgen.

6. HANDELEN BIJ SIGNALLEN, GRENDOVERSCHRJDEND GEDRAG EN INCIDENTEN

Doel

Door het tijdig signaleren en effectief aanpakken van veiligheidsrisico's, grensoverschrijdend gedrag, pesten en incidenten wordt escalatie van beginnende onveiligheid voorkomen en worden de gevolgen ervan voor slachtoffers zoveel mogelijk beperkt.

6.1 SIGNALEREN EN DELEN

De eerste signalering van risico's op het gebied van veiligheid of leefstijl vindt plaats in de voorschoolse periode: bij het intakegesprek, bij de overdracht van een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal en via de intredevragenlijst. Door enkele scholen binnen SCO Delft e.o. worden daarnaast huisbezoeken afgelegd. Dit draagt bij aan een goede en vroegtijdige signalering. Daarnaast voert iedere leerkracht aan het begin van het schooljaar een startgesprek met ouders. Rond de herfstvakantie wordt het leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling ingevuld en besproken. Daarnaast is iedereen steeds alert op signalen van mogelijke onveiligheid die worden afgegeven door leerlingen, ouders of externen (bijvoorbeeld team Jeugd, politie of Veilig Thuis). Signalen worden intern gedeeld met leden van het Schoolondersteuningsteam en in dit overleg besproken.

6.2 PESTEN

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging voor het individu en de school. Pesten gebeurt bijvoorbeeld in de vorm van uitsluiting, kwetsen, dreigen, intimideren, lichamelijk geweld of vernieling. Pesten heeft een structureel karakter. Als gesignaleerd wordt dat een kind gepest wordt, nemen we passende maatregelen, die beschreven zijn in het pestprotocol. De dialoog en samenwerking met ouders is hierbij van groot belang.

6.3 GRENDOVERSCHRJDEND GEDRAG EN INCIDENTEN

Ook andere vormen van grensoverschrijdend gedrag (zoals agressie of geweld) worden niet geaccepteerd. De reguliere stappen die wij ondernemen om het gedrag te begrenzen voldoen over het algemeen, zie straffen en belonen in paragraaf 4.3. Het bestraffen van grensoverschrijdend gedrag is proportioneel en de tijd tussen het ongewenste gedrag en de straf is zo kort mogelijk.

In uitzonderlijke gevallen is het nodig gebruik te maken van de mogelijkheid om te schorsen. Alleen de directie kan hiertoe besluiten. Hierbij houdt de directie zich aan het protocol schorsing en verwijdering van SCO Delft e.o. Schorsing kan een interne of een externe schorsing betreffen. Bij een externe schorsing worden ook het bestuur, de leerplichtambtenaar en de inspectie op de hoogte gesteld.

Op het moment dat een ernstig incident heeft plaatsgevonden waarbij duidelijk sprake is van een slachtoffer (leerling of medewerker), wordt de medewerker die verantwoordelijk is voor de veiligheidscoördinatie geïnformeerd. De gebeurtenis wordt gemeld bij het SOT (schoolondersteuningsteam) als het een leerling betreft of bij de directie als het een medewerker

betreft, zodat opvang voor het slachtoffer geregeld kan worden. Het incident wordt altijd geregistreerd, zie verder paragraaf 3.2.

7. BORGING

Doel

Sociale veiligheid tot een voortdurend en vanzelfsprekend punt van aandacht te maken, in alle werkprocessen binnen de school en met alle betrokkenen. Daarbij wordt geleerd van en met elkaar, weet men waar men bij elkaar van op aan kan en waarin ervaringen en incidenten benut worden om van te leren. Daarmee wordt sociale veiligheid een integraal bestanddeel van de cycli van bijvoorbeeld school- en curriculumontwikkeling, kwaliteitszorg en personeelsbeleid. De scholen verantwoorden zich over sociale veiligheid in het onderwijskundig jaarverslag.

7.1 OVERLEGVORMEN

Om ervoor te zorgen dat iedereen op de hoogte is van het veiligheidsbeleid, begrijpt wat de uitgangspunten zijn en weet hoe te handelen, is een goede communicatie essentieel. Daarom wordt het plan besproken in de teams en de MR/GMR en is het ter inzage voor ouders beschikbaar via scholenopdekaart.nl. In de teams is het belangrijk om regelmatig een specifiek onderwerp te bespreken om ervoor te zorgen dat onze manieren op één lijn liggen. Onderwerpen om teambreed te bespreken zijn bijvoorbeeld: Wat is grensoverschrijdend gedrag? Hoe beoordelen we bepaalde situaties? Hoe denken we over sancties?

Op leerling- en op groepsniveau komen veiligheid en veiligheidsbeleving aan bod in het groeps- en leerlingoverleg tussen leerkracht en IB'er. De resultaten van de observatie- en leerlingvragenlijsten van de sociaal-emotionele ontwikkeling zijn dan onderwerp van bespreking.

Leerlingen waarbij er zorgen zijn over de veiligheid, het welbevinden of het gedrag worden besproken in het SOT (school ondersteuningsteam).

7.2 CYCLISCH PROCES VAN BELEID EN EVALUATIE

Bij de jaarlijkse cyclus van schoolontwikkelplannen en jaarverslagen is het veiligheidsbeleid een vast onderwerp. Op die manier krijgt het een vaste plek in de jaarevaluatie.

Borging van een veiligheidsaanpak vraagt om meer dan het vastleggen van regels en afspraken. Het realiseren van een sociaal veilige school vraagt erom dat het (voortdurend) leeft in de hoofden en het handelen van alle betrokkenen. Het vraagt om speciale aandacht, en is een integraal onderdeel van het gehele schoolbeleid, de pedagogische aanpak, kwaliteitszorg, personeelsbeleid en schoolontwikkeling. Dat betekent dat werken aan sociale veiligheid een continu en cyclisch proces moet zijn in een lerende organisatie, met een sterk pedagogisch en waarden gestuurd leiderschap en met betrokkenheid van iedereen in en om de school.

BIJLAGE 1: INSPECTIETOEZICHT EN BEGRIPSBEPALING

Eisen veiligheid zoals beschreven in het inspectietoezicht:

Standaard 3.2: Veiligheid

‘Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.’

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. **

** SCO Delft e.o. heeft voor een externe vertrouwenspersoon en voor de sector primair onderwijs drie interne contactpersonen. Dit is vastgelegd in de klachtenregeling (website SCO Delft).

Begripsbepaling

Een veilige school is...

Een school waar voortdurend serieus aandacht wordt gegeven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. Een school die kritisch naar zichzelf blijft kijken, en ervoor zorgt dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag, in een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gepraat.

Sociale veiligheid:

Onder de term sociale veiligheid wordt verstaan de bescherming of het zich beschermd voelen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.

De school is de oefenplaats voor het functioneren in de maatschappij. In deze minimaatschappij leren de kinderen in relatie met leerkrachten en ouders hoe de sociale omgang vanuit de visie van de school wordt vormgegeven. Sociale veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor leren en opgroeien van leerlingen. In scholen wordt dagelijks gewerkt aan het realiseren en bewaren van een veilig en open schoolklimaat.

Fysieke veiligheid:

Fysieke veiligheid is het gevrijwaard zijn (en het gevrijwaard voelen) van gevaar dat voortvloeit uit ongevallen van diverse aard. Dit gevaar bedreigt materiële en immateriële zaken die de maatschappij waardevol acht, zoals leven en gezondheid van mens en dier, goederen, het milieu en het ongestoord functioneren van de maatschappij.

Onder fysieke veiligheid van de leerlingen en leraren wordt verstaan de inspanning die iedereen doet om ongelukken te voorkomen. Dit wordt gewaarborgd door: zorg voor toezicht, veilige speeltoestellen, veilig speelgoed en een veilige school en schoolomgeving. Incidenten worden geregistreerd om daar waar fysiek onveilige situaties zijn ontstaan deze veiligheid te verbeteren.

Psychische veiligheid:

Psychische veiligheid is het gevrijwaard zijn (en gevrijwaard voelen) van gevaar dat voortvloeit uit eisen en opmerkingen/ discriminatie vanuit de omgeving. Diversiteit in alle mogelijke vormen, zoals ras, geloof of seksuele geaardheid.

Onder psychische veiligheid valt het voorkomen van verbale agressie, het kleineren of het zich minderwaardig laten voelen.